

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ
privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din
sectorul bovinelor de carne și al bubalinelor, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei
împotriva Ucrainei

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: Ajutoarele de stat acordate în baza *Schemei* sunt compatibile cu piața comună în conformitate cu prevederile pct. 62 din Comunicarea Comisiei Europene de modificare a Cadrului temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, (2023/C 1188).

2.2. Descrierea situației actuale

Sprijinirea domeniului agricol, în speță sectorul zootehnic, reprezintă o prioritate a programului economic - parte componentă a Programului de guvernare 2021-2024, în condițiile în care sectorul zootehnic reprezintă un factor de importanță strategică pentru asigurarea siguranței alimentare, a materiilor prime pentru industria alimentară și pentru menținerea locurilor de muncă, sens în care trebuie să beneficieze din partea statului de politici publice care să vizeze compensarea pierderilor generate de creșterea prețurilor la furaje, combustibil și alte costuri (forța de muncă, servicii veterinare, utilități, etc)

În data de 21 noiembrie 2023, Comisia Europeană a publicat modificarea Cadrului temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, (2023/C 1188), care cuprinde, printre altele, măsuri de ajutor de stat sub formă de granturi, care vor permite menținerea activității în cadrul exploatațiilor zootehnice afectate, iar solicitarea de autorizare a unor noi scheme de ajutor de stat în baza acestuia adresată Comisiei Europene trebuie realizată cât mai repede pentru a putea beneficia de un termen cât mai extins de implementare, termenul maxim permis de Cadrul temporar de criză pentru acordarea ajutoarelor de stat în baza acestuia fiind data de 30 iunie 2024.

Agresiunea armată a Rusiei împotriva Ucrainei are și va avea repercusiuni directe și indirecte asupra economiei românești în general, mai ales prin impactul asupra dinamicii prețurilor.

Având în vedere situația de criză în care se află crescătorii de bovine din România, ca urmare a creșterii necontrolate a prețurilor furajelor, combustibilului, alte costuri (forța de muncă, servicii veterinare, utilități, etc) și a tuturor inputurilor din agricultură, sectorul bovinelor de carne și al bubalinelor este afectat de evoluția negativă a pieței.

În contextul în care majoritatea crescătorilor de animale au fost afectați în mod deosebit și de pandemia de COVID-19, impactul combinat al creșterii prețurilor la furaje, combustibil și alte costuri (forța de muncă, servicii veterinare, utilități, etc) este resimțit cel mai puternic de către sectorul creșterii animalelor, generând creșteri bruște ale costurilor de producție. În anumite cazuri, aceste creșteri ale costurilor pot pune

sub semnul întrebării continuarea activității, ceea ce poate antrena un impact probabil asupra ocupării forței de muncă.

Agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei a creat incertitudini economice semnificative, au perturbat fluxurile comerciale și lanțurile de aprovizionare și au condus la creșteri excepțional de mari și neașteptate ale prețurilor, în special la materii prime. Perturbările lanțului de aprovizionare și incertitudinea sporită au efecte directe sau indirecte care afectează sectorul de creștere a animalelor, în speță al bovinelor de carne și al bubalinelor.

Din aceste considerente, este necesar să se adopte măsuri de instituire a unor scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovinelor de carne și al bubalinelor, desfășurată în perioada 1 octombrie 2022 – 31 martie 2023.

2.3. Schimbări preconizate

Scopul prezentei măsuri îl reprezintă instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovinelor de carne și bubalinelor, prin compensarea pierderilor din perioada 1 octombrie 2022 – 31 martie 2023, generate de creșterea prețurilor la furaje, combustibil și alte costuri cu forța de muncă, servicii veterinare, utilități în perioada menționată anterior, situație care s-a menținut până la sfârșitul anului 2023.

Ținând cont de tehnologia de creștere a bovinelor de carne, respectiv aprilie - septembrie pe pășune și octombrie – martie stabulație, dificultățile întâmpinate de crescătorii de bovine de carne se datorează creșterii prețurilor la furaje, combustibil, forța de muncă, etc, mai ales în perioada de stabulație.

Drept urmare, pierderile suferite de crescătorii de bovine de carne și bubaline au fost mai mari începând cu luna octombrie a anului 2022 când prețul furajelor a crescut cu aproximativ 20% față de luna martie a aceluiași an.

Având în vedere faptul că perioada de criză, respectiv prețurile furajelor, combustibilor, forța de muncă, serviciile sanitare, etc, se mențin încă la un nivel crescut se preconizează că pierderile crescătorilor de bovine de carne vor crește.

Conform datelor furnizate de către asociațiile reprezentative din sectorul bovinelor de carne, costurile cu întreținerea bovinelor de carne, respectiv costurile cu furajele, au crescut cu aproximativ 35% în luna octombrie 2022 față de aceeași perioadă a anului 2021. Pe lângă prețurile crescute la furaje, la creșterea costurilor pentru producție au contribuit semnificativ și creșterea prețurilor cu forța de muncă, serviciile veterinare, combustibili și alte componente care contribuie la costul de valorificare.

În acest context costul pentru creșterea unei bovine de carne au crescut de la 1.670 lei/cap în anul 2021 la 2.249 lei/cap în anul 2022.

În ceea ce privește sectorul de creștere a bubalinelor și acesta a întâmpinat aceleași dificultăți datorate creșterii prețurilor la furaje, combustibil, forța de muncă, etc

Drept urmare, pierderile suferite de crescătorii de bubaline au fost mai mari începând cu luna octombrie a anului 2022 când prețul furajelor a crescut cu aproximativ 20% față de luna martie a aceluiași an.

Având în vedere faptul că perioada de criză, respectiv prețurile furajelor, combustibilor, forța de muncă, serviciile sanitare, etc, se mențin încă la un nivel crescut se preconizează că pierderile crescătorilor de bubaline vor crește.

Conform datelor furnizate de Institutul de Cercetare pentru Economia Agriculturii și Dezvoltare Rurală,

costurile cu întreținerea bubalinelor, respectiv costurile cu furaje, combustibil și alte costuri (forța de muncă, servicii veterinare, utilități, etc) în anul 2022 au crescut cu aproximativ 35% față de anul 2021.

Condițiile pe care trebuie să le respecte beneficiarii menționați anterior sunt:

- dețin bovine de carne și/sau bubaline, în exploatare cu cod ANSVSA, înscrise în BND la data de 31 martie 2023;

- să fie înregistrați în registrul unic de identificare, denumit în continuare RUI și să dețină cod unic de înregistrare atribuit de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură;

- să nu fi solicitat alte tipuri de ajutor de stat pentru aceleași costuri eligibile în baza Comunicării CE –

Cadrul temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei (2023/C 1188) publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C 1188 din 21 noiembrie 2023;

- să nu se afle în lichidare sau faliment, la data de 24 februarie 2022, conform evidențelor Oficiului Național al Registrului Comerțului sau în cazul persoanei fizice nu a fost emisă o decizie definitivă a instanțelor judecătorești de constatare a falimentului până la data de 24 februarie 2022;

- dețin, în ziua anterioară datei de începere a perioadei de depunere a cererii, a cel puțin 50% din efectivul de bovine de carne și/sau bubaline deținut la 31 martie 2023.

- bovinele de carne și/sau bubalinele pentru care se solicită ajutor de stat trebuie să fie înscrise/înregistrate în registrul genealogic al rasei, secțiunea principală sau suplimentară.

Cuantumul ajutorului de stat care se acordă beneficiarilor este de 100 euro/cap bovină/bubalină.

Valoarea totală ce poate fi acordată per beneficiar nu depășește echivalentul în lei a 280.000 euro.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile estimate prin intrarea în vigoare și aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ au în vedere reducerea sau eliminarea consecințelor negative probabile și posibile generate de actuala situație, precum:

- menținerea sau chiar creșterea gradului de îndatorare a fermierilor vizați de prezenta schemă de sprijin, față de furnizorii de furaje, combustibil, și de plata salariilor cu posibil potențial de decapiatlizare și dependență economică în piață;

- creșterea semnificativă a cheltuielilor de producție pentru producătorii agricoli care au achiziționat sau achiziționează furaje, cu prețuri crescute;

- scumpiri ale produselor agricole, și implicit creșteri prognozate ale prețurilor, cu efecte de perturbare a prețurilor la produsele procesate de industria alimentară, oferite consumatorilor finali;

- impact negativ economic și social datorită creșterilor de prețuri pentru produsele destinate consumului uman, cu risc previzibil privind o criză a prețurilor produselor și asigurarea securității alimentare;

- menținerea vulnerabilității și expunerii față de evoluțiile nefavorabile ale piețelor agricole pentru un sector important cum este cel al crescătorilor de bovine de carne care produc pentru piață și pentru consum propriu produse de calitate.

3.2. Impactul social

Nu este cazul

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ intră sub incidența prevederilor art.49 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, respectiv „(2) *Cu excepția prevederilor art. 29 și a prevederilor referitoare la raportare și monitorizare, prevederile prezentei ordonanțe de urgență nu se aplică ajutorului de stat sau ajutoarelor de minimis pentru agricultură și piscicultura, ajutoare pentru care Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale îndeplinește rolul de autoritate națională de contact în raporturile dintre Comisia Europeană și autoritățile și instituțiile publice, alți furnizori de ajutor.*”

Schema de ajutor de stat a fost notificată la Comisia Europeană și a primit de la Comisia Europeană numărul de caz: SA.....

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Aplicarea prevederilor prezentului proiect de act normativ stabilește un sistem de siguranță și predictibilitate privind cheltuielile angajate și obligațiile de plată ale producătorilor agricoli beneficiari ai schemei, către furnizorii de furaje.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani	Media pe cinci ani
------------	-------------	---------------------	--------------------

1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
2. impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații Valoarea totală maximă a schemei de ajutor de stat este de 79.427.740 lei, echivalentul sumei de 16.100.000,00 euro, se asigură de la bugetul de stat în limita prevederilor bugetare aprobate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2024, în cadrul capitolului 83.01 Agricultură, Silvicultură, Piscicultură și Vânătoare, titlul 40 Subvenții, articolul 40.15 Sprijinirea producătorilor agricoli.						

Cursul de schimb valutar euro/lei pentru calcularea valorii totale maxime/ cuantumului este cel comunicat de Banca Națională a României la data de 1 august 2023, respectiv de 4,9334 lei/euro.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Prezenta schemă respectă prevederile pct. 62 din Comunicarea Comisiei Europene de modificare a Cadrului temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, (2023/C 1188).

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ se supune dezbaterii în Comisia pentru Dialog Social din Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Proiectul de act normativ se transmite pentru consultare structurilor asociative partenariale din sectorul creșterii bovinelor de carne și al bubalinelor.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Ațiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data de 2024.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură și rețeaua sa teritorială.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

În acest sens a fost elaborat prezentul *proiect de Ordonanță privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul bovinelor de carne și al bubalinelor, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei*, pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Florin - Ionuț BARBU

Avizăm :

VICEPRIM – MINISTRU,

Marian NEACȘU

MINISTRUL FINANTELOR,

Ioan - Marcel BOLOȘ

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE,

Luminița ODOBESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

Alina GORGHIU